

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان: ۱۰:۳۰ صبح
وقت امتحان: ۷۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۸
تعداد برگ سؤال: برگ

ش صندلی(ش داوطلب): دبیرستان هاتف (دوره دوم)
نام و نام خانوادگی: پایه: دهم
سؤال امتحان درس: فارسی نام دبیر: جناب آقای رزمی
نوبت امتحانی: خرداد ماه رشته: ریاضی - تجربی
سال تحصیلی: ۹۶-۹۷

ردیف	سوال
	قلمرو زبانی - معنی واژه (۱/۵ نمره)
	معنی واژگان مشخص شده را در ابیات و عبارات زیر بنویسید.
۱	ای که <u>ردای</u> حسین را بر دوش داری
۲	<u>اختیار</u> کنم به دامادی
۳	کاو چو خود پنداشت صاحب <u>دلق</u> را
۴	آب <u>اجل</u> که هست گلوگیر خاص و عام
۵	دو دست را تا فراز <u>کله</u> نمایان ساخت.
۶	تنی لرز لرزان و رخ <u>سندروس</u>
	قلمرو زبانی - املاي واژه (۱/۵ نمره)
۷	با توجه به ارتباط معنایی گروه کلمات، نادرستی‌های املايي را یافته و صورت درست آن‌ها را بنویسید. (تشدید را حساب نکنید). «درع جنگ - حرس الخمینی - پتک ترگ - ملازمان سلطان - اشباح و هماندها - افسر و دیهیم - نمط و روش - غوک و غورباقه - بخشش و دهش - خور دریا - تقریض و ستایش - عنان و افسار - خطه و سرزمین - حاذق و ماهر» شکل درست: .....
	قلمرو زبانی - دستور (۴ نمره)
۸	ساختمان کلمات زیر را مشخص کنید و نوع هر یک را بنویسید. شبانگاه: ..... بازیکنان: .....
۹	نوع پسوند «ک» را در کلمات زیر مشخص کنید. خورجینک: ..... مردک: .....
۱۰	کلمه ممال را تعریف و برای آن یک مثال ذکر کنید. .....
۱۱	نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. اینکم تاج و تخت شاهی داد (ضمیر «م»): ..... چو رهام گشت از کشانی <u>ستوه</u> : ..... بیامد <u>دمان</u> پیش گرد آفرید: ..... ز کس جز خداوندشان <u>بیم</u> نیست: .....
۱۲	نوع «را»ی به کار رفته در جملات زیر را بنویسید. مر آن را جز از چاره درمان ندید: ..... تا بیابد نطق مرغ خویش را: .....

پاسخنامه سفید داده شود.

پاسخ سوالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخنامه سفید ندارد.

۰/۱۵	۱۳	شکل درست «گذار» یا «گزار» را برای کلمات روبرو به کار ببرید. حج ..... قانون .....
۰/۱۵	۱۴	در گروه اسمی «آن بلندترین هرم» هسته و وابسته‌ها را به همراه نوع وابسته‌ها مشخص کنید. هسته: ..... وابسته‌ها: .....
قلمرو ادبی - آرایه‌های ادبی (۳ نمره)		
۰/۱۵	۱۵	در عبارت زیر استعاره را مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید. «بر کوهی از آتش نشسته است و کوهی از خاک را جابجا می‌کند.»
۰/۱۵	۱۶	مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. لب را به دندان گزیدن: ..... عنان را گران کردن: .....
۱/۵	۱۷	از مجموع دو بیت زیر، شش آرایه مختلف همراه با ذکر جزئیات بنویسید. نماند ایچ با روی خورشید رنگ به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ شر که آن دید دشنه بازگشاد پیش آن خاک تشنه رفت چو باد
۰/۱۵	۱۸	در شعر زیر کدام کلمه ایهام دارد؟ معانی مختلف آن را بنویسید. «شعر سپید من، روسیاه ماند/ که در فضای تو به بی‌وزنی افتاد»
قلمرو ادبی - حفظ شعر (۲ نمره)		
۱/۵	۱۹	جاهای خالی را کامل کنید. جولقی ای سر برهنه می‌گذشت ..... زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب ..... طوطی اندر گفت آمد در زمان .....
۰/۱۵	۲۰	بیت بعدی «ریش برمی‌کند...» را بنویسید. .....
قلمرو فکری - درک مطلب (۴ نمره)		
۰/۲۵	۲۱	چرا رستم پیاده به جنگ رهام رفت؟ .....
۰/۱۵	۲۲	منظور از «ریگ آبدار» در مصراع «پیش آن ریگ آبدار نهاد» چیست؟ دلیل آن را بنویسید. .....

۰/۱۵	منظور از «پیرمرد» در عبارت زیر چه کسی است؟ «به همین طریق بود که پیرمرد، دور از هر ادایی به سادگی در میان ما زیست و به ساده‌دلی روستایی خویش از همه چیز تعجب کرد.»	۲۳
	بیت «گفت: زنهار اگر چه بد کردم / در بد من مبین که خود کردم»:	۲۴
۰/۲۵	الف) از زبان کیست؟	
۰/۲۵	ب) مخاطب آن چه کسی است؟	
۰/۲۵	پ) مفهوم مصراع دوم چیست؟	
۰/۲۵	مفهوم عبارت «شد لاله رنگش به کردار قیر» چیست؟	۲۵
۰/۱۷۵	در بیت زیر مقصود شاعر از «رمه»، «چوپان گرگ طبع» و «گرگی شبان» چیست؟ «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد» رمه: ..... چوپان گرگ طبع: ..... گرگی شبان:	۲۶
۰/۱۵	شاعر در بیت زیر قصد بیان چه نکته‌ای را دارد؟ «میندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من»	۲۷
۰/۱۵	کدام بیت طنز دارد؟ چرا؟ الف) کشانی بدو گفت بی‌بارگی / به کشتن دهی سر به یکبارگی ب) بخندید رستم به آواز گفت / که بنشین به پیش گرانمایه جفت	۲۸
قلمرو فکری - معنی و مفهوم نثر و نظم (۴ نمره)		
۰/۲۵	ابیات و عبارتهای زیر را به نثر روان امروزی بازنویسی کنید. سپهد عنان ازدها را سپرد	۲۹
۰/۲۵	مقبل آن کز خدای گیرد پشت	۳۰
۰/۱۵	مردمان از شیخ استدعای مجلس کردند. اجابت کرد.	۳۱
۰/۱۷۵	تهمتن برآشفتم و با طوس گفتم / که رهام را جام باده است جفتم	۳۲
۰/۱۷۵	ای سرور باران‌ها و فصل‌ها / تو را عطری نامیدم که در غنچه‌ها خانه دارد / تو را پرستو نامیدم	۳۳
۰/۱۷۵	آمد آورد پیش خیر فراز / گفت گوهر به گوهر آمد باز	۳۴
۰/۱۷۵	گفتم خوشا هوایی کز باد صبح خیزد / گفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید	۳۵